

Resultaten peiling EnschedePanel

Verkeerslichten en fietsen

Oktober 2014

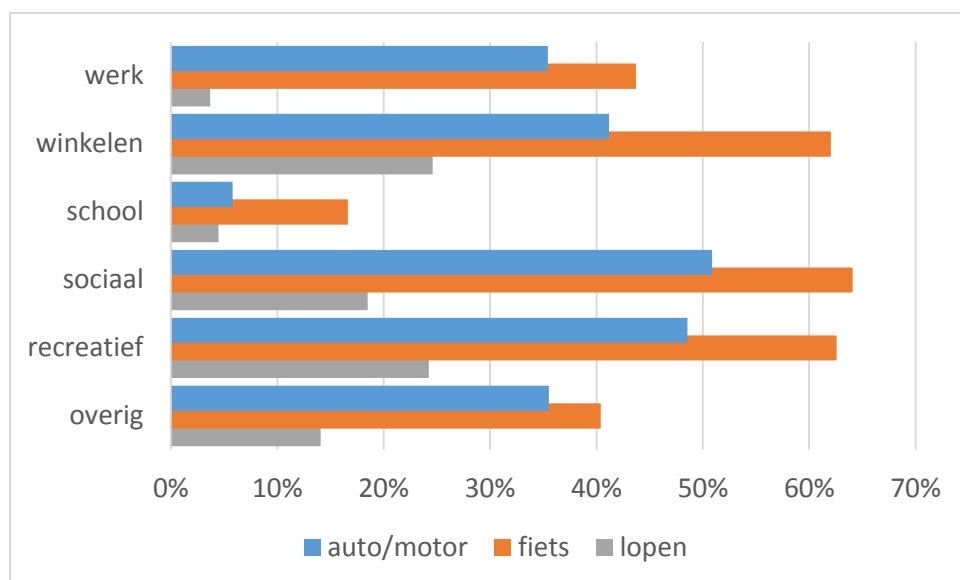
In 2012 heeft de gemeenteraad van Enschede de Fietsvisie vastgesteld. Doel van deze visie is om meer te gaan doen voor fietsers. Hierbij moet gedacht worden aan fietsroutes door de wijken, fietsenstallingen, maar ook het optimaliseren van verkeerslichten voor de fietsers. Zo heeft de Gemeente Enschede op de Oldenzaalsestraat een aantal verkeerslichten weggehaald en bij vervanging van verkeerslichten worden er wachttijdvoorspellers voor fietsers geplaatst. Dit alles is gericht op het fietsvriendelijker maken van Enschede. De uitkomst van deze enquête moet inzicht geven in hoe de ervaringen met de verkeerslichten in Enschede zijn, en hoe de veranderingen voor en door fietsers ervaren worden.

Van 16 tot en met 26 oktober kon het EnschedePanel een peiling invullen over Verkeerslichten en fietsen. Ruim 2.100 van de ongeveer 6.500 uitgenodigde mensen hebben de vragenlijst ingevuld en daarmee komt de respons op 32 procent.

Fiets meest gebruikte vervoersmiddel

Als eerste is gevraagd welke vervoersmiddelen allemaal gebruikt worden, en voor welke doeleinden. Fiets en auto zijn de meest gebruikte vervoersmiddelen, maar ook geven veel mensen aan wel te lopen. Het gebruik van de vervoersmiddelen verschilt per vervoersreden (motief), zie figuur 1. Per vervoersreden konden meerdere vervoersmiddelen aangegeven worden, dus de percentages kunnen optellen tot boven de 100 procent. Zie bijlage 1 voor een overzicht van alle vervoersmiddelen.

Figuur 1 Gebruik vervoersmiddelen per vervoersreden (N=2.114)

Wachttijden voor fietsers acceptabel

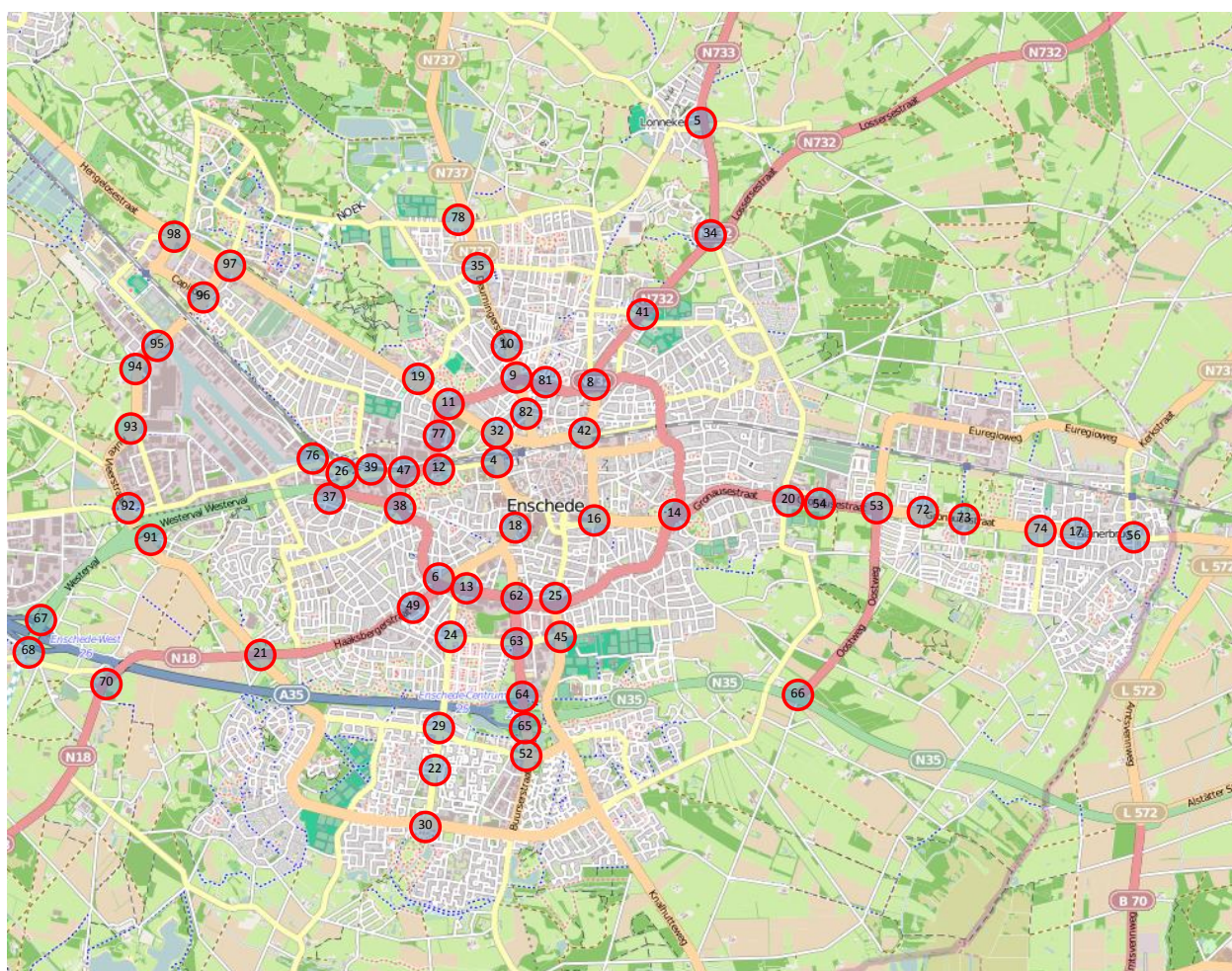
Ruim de helft (56%) van de panelleden vindt de wachttijden bij verkeerslichten voor fietsers in Enschede over het algemeen acceptabel. Een vijfde (20%) beoordeelt de wachttijden neutraal en eveneens ongeveer een vijfde (21%) vindt de wachttijden niet acceptabel.

En wat is dan een acceptabele wachttijd voor fietsers? Bijna drie kwart (73%) van de panelleden vindt dat de wachttijd maximaal 60 seconden mag zijn. Ongeveer een op de vijf (19%) vindt dat het ook best iets langer mag duren. De overige panelleden hebben geen mening over deze wachttijd. Voor automobilisten mag deze wachttijd best iets langer zijn, vinden de panelleden. Hier geeft de helft aan dat het maximaal 60 seconden mag duren en 41 procent van de panelleden vindt het geen probleem als het iets langer duurt. Bijna 10 procent heeft geen mening over de wachttijd voor automobilisten.

Langste wachttijden op kruispunt Haaksbergerstraat – Singels

De panelleden konden aangeven bij welke 3 kruispunten in Enschede men vindt, dat er sprake is van lange wachttijden voor fietsers en automobilisten. Hiervoor was een kaartje aan de vragenlijst toegevoegd met genummerde kruispunten, zie figuur hieronder. Aan het eind van de vragenlijst gaven meerdere mensen aan, dat de kaart niet heel duidelijk was, en dat het dus lastig was om de juiste kruispunten te kiezen.

Figuur 2 Kaartje met verkeerslichten in Enschede

Meest genoemde kruispunt bij zowel de auto als de fiets is het kruispunt Haaksbergerstraat – Singels (kruispunt 6 op de kaart). In tabel 1 is voor de fiets en de auto de top 5 meest genoemde kruispunten weergegeven. Nummer 1 is voor fiets en auto gelijk, de andere kruispunten zijn verschillend. Wel worden de kruispunten Zuiderval – Singels (kruispunt 62) en Gronausestraat – Singels (kruispunt 14) zowel voor de fiets als de auto genoemd.

Voor de fiets zijn daarnaast bij de kruispunten De Ruyterlaan – Parkweg (kruispunt 4) en Hengelsestraat – De Ruyterlaan (kruispunt 32) de wachttijden volgens veel panelleden te lang. Voor de

auto geldt dit voor de kruispunten Burg. M.v.Veenlaan – Singels (kruispunt 13) en Deurningerstraat – Singels (kruispunt 9).

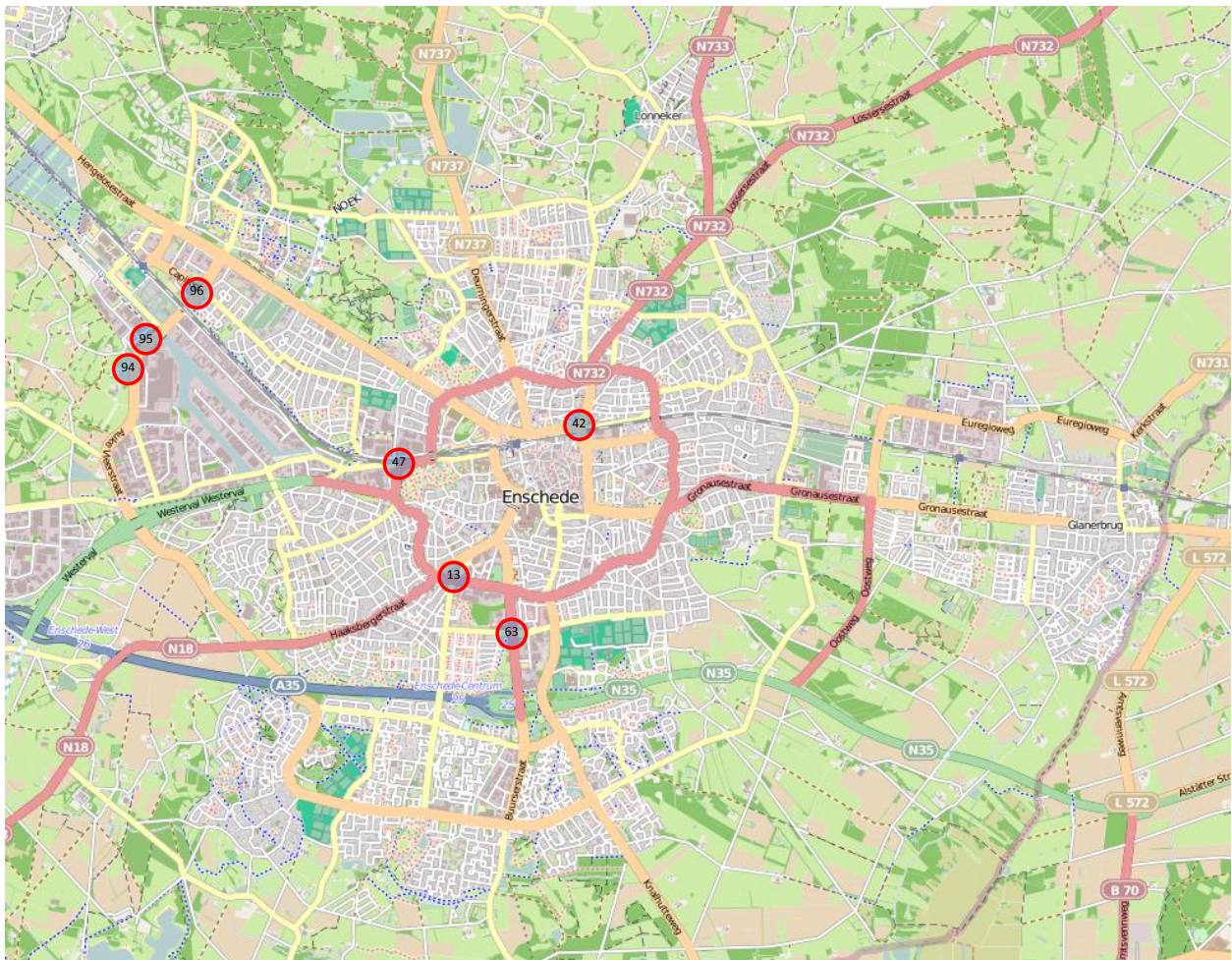
Tabel 1 Kruispunten met langste wachttijden

	Fiets	Auto
1	Haaksbergerstraat - Singels	Haaksbergerstraat - Singels
2	de Ruyterlaan - Parkweg	Zuiderval - Singels
3	Zuiderval - Singels	Gronausestraat - Singels
4	Gronausestraat - Singels	Burg. M.v.Veenlaan - Singels
5	Hengelsestr. de Ruyterlaan	Deurningerstraat - Singels

Wachttijdaftellers zinvol

Bij enkele verkeerslichten in Enschede zijn wachttijdaftellers voor fietsers geplaatst, zie het kaartje in figuur 3. Veel panelleden (63%) vinden deze wachttijdaftellers (heel) zinvol, terwijl 16 procent juist aangeeft ze (helemaal) niet zinvol te vinden. De overige panelleden staan er neutraal tegenover, hebben geen mening of komen er nooit.

Figuur 3 Kaartje met wachttijdaftellers voor fietsers in Enschede

Mensen die aangeven de wachttijdaftellers (heel) zinvol te vinden, geven aan, dat het duidelijkheid en rust geeft als je weet hoe lang je nog moet wachten. Mensen weten ook dat ze niet voor niks staan te wachten: het stoplicht ‘weet’ dat ze daar staan en ze hebben daardoor minder snel de neiging om door rood te fietsen. Wel wordt hier bij opgemerkt, dat de wachttijdaftellers dan wel moeten werken en goed afgesteld moeten zijn. Sommige wachttijdaftellers in Enschede werken niet, of de tijd loopt niet

gelijkmatig terug, waardoor je nog niet weet hoe lang je moet wachten. Eerst loopt de tijd nauwelijks terug, om op het laatst ineens naar 0 te springen. Verder geven mensen aan, dat ze door de wachttijdafteller klaar staan om te vertrekken als het groen wordt, waardoor de doorstroming verbetert.

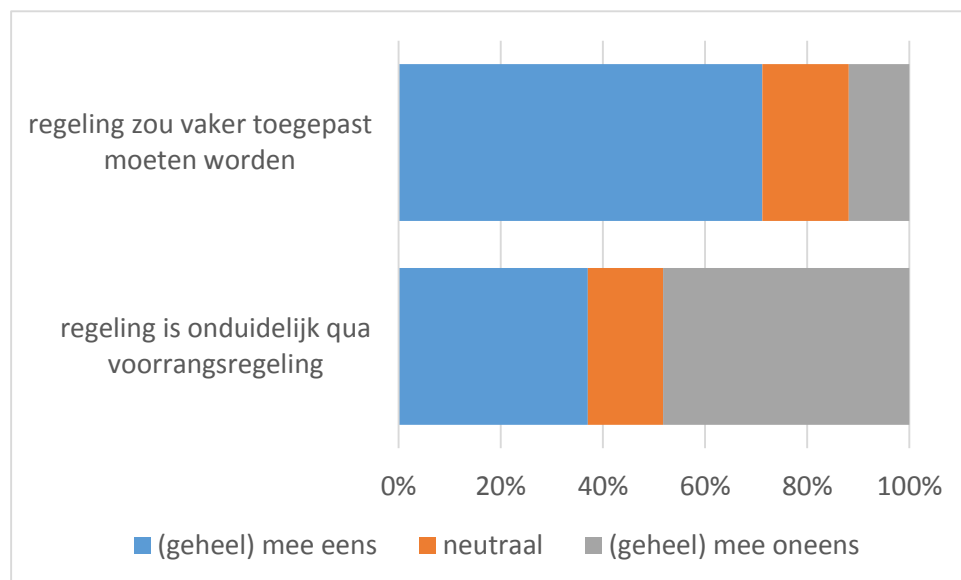
Mensen die de wachttijdaftellers (helemaal) niet zinvol vinden, geven soms juist het tegenovergestelde aan. Doordat je ziet dat je nog lang moet wachten, heb je eerder de neiging om door rood te fietsen. Of mensen gaan al rijden terwijl er nog een paar lampjes branden, wat gevaarlijke situaties op kan leveren. Het niet lineair aflopen van de tijd wekt veel irritatie, doordat je niet weet waar je aan toe bent. En als er een bus aankomt, staat de wachttijdafteller stil of loopt zelfs op. Mensen vinden het ook overbodig: een rood stoplicht betekent wachten en een groen stoplicht betekent doorrijden, daar heb je geen wachttijdaftellers voor nodig. Verspilling van geld, wachten moet je toch.

Voorrangsregeling bij gelijktijdig groen voor fietsers niet bekend

In Enschede is bij een aantal kruispunten met verkeerslichten de 'alle richtingen gelijktijdig groen regeling voor fietsers' van toepassing. Volgens slechts 16 procent van de panelleden heeft niemand voorrang en moet iedereen op elkaar letten, terwijl dit de officiële 'voorrangsregeling' is bij gelijktijdig groen voor fietsers. Volgens 44 procent van de panelleden hebben de fietsers op de voorrangsweg voorrang bij alle richtingen gelijktijdig groen, terwijl 38 procent aangeeft dat de fietsers die van rechts komen voorrang hebben. De andere mensen weten het niet, hebben geen mening of komen er nooit langs.

Daarnaast zijn nog twee stellingen over gelijktijdig groen voor fietsers aan de panelleden voorgelegd, zie figuur 4. Veel mensen (70%) vinden dat deze regeling voor fietsers vaker toegepast zou moeten worden in Enschede, terwijl 12 procent dit juist niet wil. Voor 17 procent van de panelleden maakt het niet veel uit, of de regeling vaker toegepast zou worden of niet.

Figuur 4 Alle richtingen gelijktijdig groen regeling voor fietsers (Nmax=2.073)

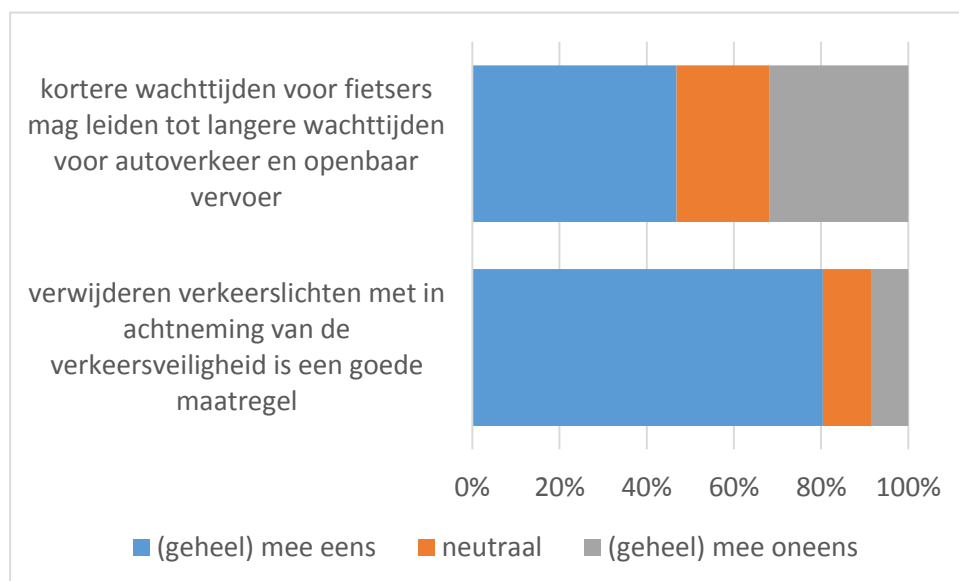
Ongeveer de helft (47%) van de panelleden is het (geheel) oneens met de stelling 'Ik vind dat deze regeling voor fietsers onduidelijk is qua voorrangsregeling', terwijl maar 16 procent weet wat deze 'voorrangsregel' echt inhoudt. 36 procent vindt de voorrangsregeling wel (heel) onduidelijk.

Verwijderen verkeerslichten goede maatregel

Enschede wil kortere wachttijden voor fietsers bij verkeerslichten. Bijna de helft (47%) van de panelleden vindt het geen probleem als dit zou leiden tot langere wachttijden voor het autoverkeer en

openbaar vervoer. Een derde (32%) vindt dat kortere wachttijden voor fietsers niet tot langere wachttijden voor automobilisten en openbaar vervoer mogen leiden, zie figuur 5.

Figuur 5 Veranderingen voor fietsers (Nmax=2.096)

Een andere maatregel om de doorstroming te bevorderen is het verwijderen van verkeerslichten met in achtneming van de verkeersveiligheid. Op de Oldenzaalsestraat bij De Klomp en de Hoge Bothofstraat zijn de verkeerslichten verwijderd, zie figuur 6 met de oude en nieuwe situatie. Grote meerderheid (80%) van de panelleden vindt het verwijderen van verkeerslichten een goede maatregel om de doorstroming te bevorderen. Ongeveer 10 procent maakt het niet zoveel uit en eveneens ongeveer 10 procent vindt dit geen goede maatregel.

Figuur 6 Oude en nieuwe situatie Oldenzaalsestraat

Enschede zal mogelijk meer verkeerslichten gaan verwijderen in de stad om binnen de grenzen van de verkeersveiligheid de doorstroming te verbeteren. De panelleden konden weer 3 kruispunten aangeven waar volgens hen de verkeerslichten wel verwijderd kunnen worden, zie de volgende tabel met de top 5.

Bovenaan staat het kruispunt Haaksbergerstraat – B.W. ter Kuilestraat (kruispunt 49), gevolgd door het kruispunt Wesselerbrinklaan – Het Lang (kruispunt 22). Vooral de verkeerslichten langs de Gronausestraat (van Glanerbrug richting centrum) worden vaak genoemd.

Tabel 2 Kruispunten waar de verkeerslichten verwijderd kunnen worden

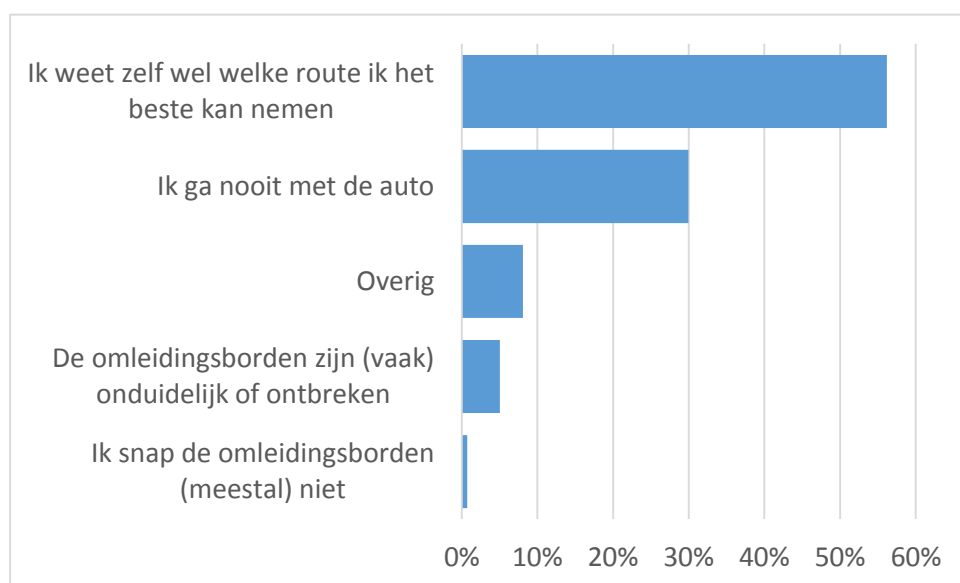
	Verkeerslichten verwijderen
1	Haaksbergerstraat - B.W ter Kuilestraat
2	Wesselerbrinklaan - Het Lang
3	Gronausestraat- Dolphia
4	Wesselerbrinklaan - Broekheurnering
5	Boulevard - Oldenzaalsestraat

Omleidingsroutes soms gevolgd

Bij wegwerkzaamheden wordt het autoverkeer in Enschede vaak omgeleid door tijdelijke verwijsborden. Deze omleidingsroutes en adviesroutes worden door de helft van de panelleden soms gevolgd. Ongeveer een derde (28%) geeft aan deze routes altijd te volgen, terwijl 21 procent van de panelleden geen gebruik maakt van deze omleidings-/adviesroutes.

Belangrijkste reden om de omleidingsroutes niet te volgen, is dat men zelf wel weet welke route men het beste kan nemen (56%), zie figuur 7. Een derde (30%) van de panelleden die de omleidingsroutes niet volgen, geeft aan dat ze nooit met de auto gaan. Slechts weinig mensen geven aan dat de omleidingsborden (vaak) onduidelijk zijn of ontbreken (5%) of dat ze de omleidingsborden (meestal) niet snappen (1%). Bij overig geven mensen aan dat ze lopend of op de fiets zijn en dat het dus niet van toepassing is, maar ook dat de omleidingsroutes vaak wel heel ver om zijn of heel erg druk zijn.

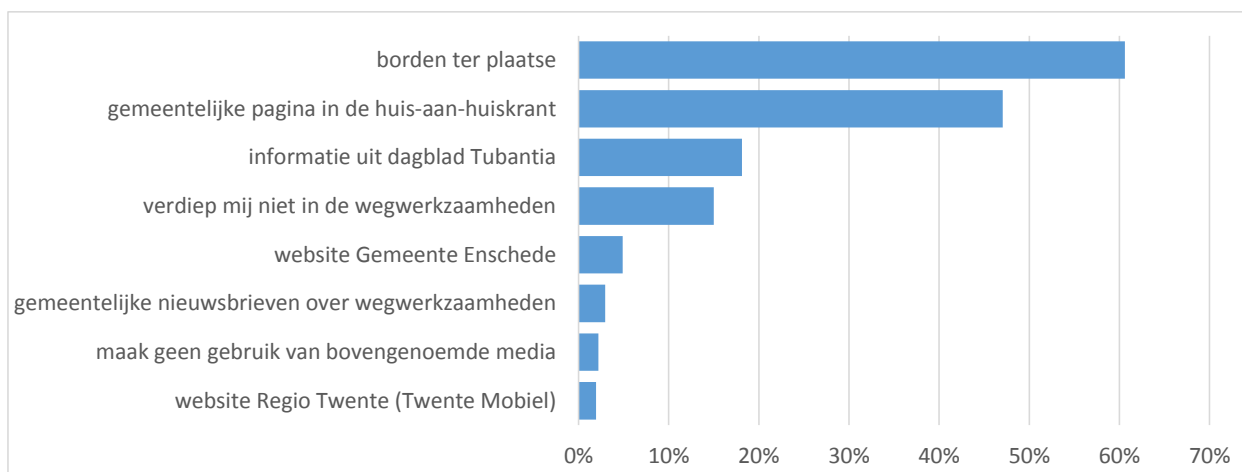
Figuur 7 Redenen om de omleidingsroutes niet te volgen (N=447)

Borden ter plaatse belangrijkste informatiebron wegwerkzaamheden

Wegwerkzaamheden worden in Enschede vooraf aangekondigd via diverse mediakanalen. De meeste panelleden (61%) geven aan gebruik te maken van de borden ter plaatse voor informatie over de werkzaamheden, zie figuur 8. Ook via informatie op de gemeentelijke pagina in de huis-aan-huiskrant zijn mensen op de hoogte van de wegwerkzaamheden (47%). De website van Regio Twente (TwenteMobiël) wordt het minst vaak geraadpleegd voor wegwerkzaamheden in Enschede (2%). Een deel van de panelleden (15%) geeft aan zich niet te verdiepen in de wegwerkzaamheden en 2 procent geeft aan van geen van de genoemde media gebruik te maken.

Figuur 8 Gebruik media voor wegwerkzaamheden (N=2.114)

NS Reisplanner meest gebruikt en hoogst gewaardeerd

Als mensen met het openbaar vervoer reizen, welke informatiebron gebruiken ze hier dan voor? De NS Reisplanner is de meest gebruikte informatiebron (67%) en krijgt ook het hoogste rapportcijfer, namelijk een 7,7. Ook OV9292 wordt vaak geraadpleegd (43%) en krijgt gemiddeld een 7,4 van de panelleden. De website en telefoon van de regionale openbaar vervoer aanbieder Syntus worden niet vaak geraadpleegd, respectievelijk 6 en 0 procent. Andere informatiebronnen die nog genoemd worden zijn de borden bij de bushalte of op de stations, en algemeen internet, google of iets dergelijks.

App met actuele regionale verkeersinformatie en verkeersadviezen welkom

Als de gemeente Enschede gratis via een app actuele regionale verkeersinformatie en verkeersadviezen zou aanbieden, via smartphone of tablet, zou 32 procent van de panelleden daar af en toe gebruik van maken en 17 procent zelfs regelmatig. Bijna de helft van de panelleden ziet dus wel voordelen in zo'n app van de gemeente Enschede. De overige panelleden hebben geen behoefte aan een app met deze informatie, soms omdat ze geen smartphone of tablet hebben, soms omdat ze geen behoefte hebben aan deze informatie.

Figuur 9 Gebruik app gemeente Enschede met actuele verkeersinformatie (N=2.114)

Vaste route belangrijker dan kortere reistijd

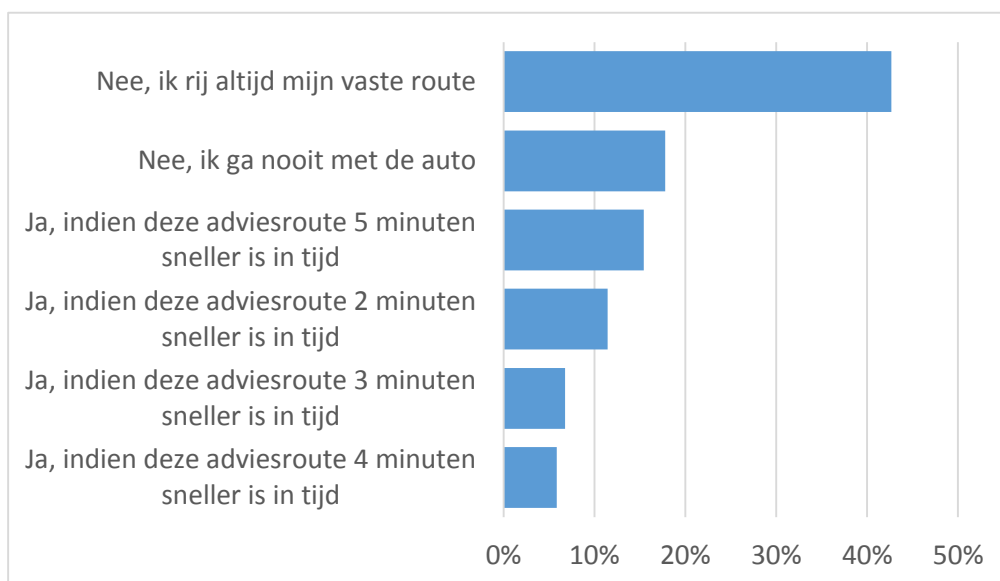
De gemeente Enschede gaat in toenemende mate aan automobilisten op basis van actuele reistijden adviesroutes aanbieden om via de kortste route in tijd naar het centrum te rijden, zie figuur 10. De adviesroute zal echter niet altijd de kortste route in afstand zijn. Stel de vertrouwde route naar het centrum is 10 minuten rijden met de auto, neemt men dan de in afstand iets langere maar in tijd kortere adviesroute?

Figuur 10 Informatiebord langs de Rijksweg 35 naar het centrum

De meeste panelleden (43%) geven aan dat ze de adviesroute niet zullen nemen, maar gewoon altijd hun vaste route zullen rijden en 18 procent geeft aan nooit met de auto te gaan. De overige 40 procent zou wel gebruik maken van de adviesroute, afhankelijk van het verschil in reistijd, zie figuur 11. De meeste mensen (15%) geven dan aan dat de reistijd 5 minuten sneller moet zijn, maar andere mensen (11%) zouden de adviesroute al volgen bij 2 minuten tijdswinst.

Figuur 11 Het wel of niet volgen van een adviesroute (N=2.114)

Informatie voor veel mensen voldoende, maar er zijn zeker wensen

Tot slot konden de panelleden nog aangeven aan welke verkeersinformatie over/van de gemeente Enschede ze behoefte hebben. Veel mensen geven aan geen behoefte te hebben aan verkeersinformatie, of de huidige informatie voldoende te vinden. Wel geven sommige mensen aan de huis-aan-huiskrant met informatie (al lang) niet te krijgen.

Verder geven veel mensen aan dat de informatie bij wegafsluitingen/omleidingen bij wegwerkzaamheden beter kan. De borden ter plaatse moeten op tijd en op de juiste plek geplaatst worden. Graag ruim voor de afsluiting al melden (op hoofdadars), zodat mensen zelf nog een andere route kunnen kiezen. De informatie op de borden moet ook volledig zijn. Van wanneer tot wanneer zijn er werkzaamheden, wat gebeurt er precies en wie is aanspreekpunt. En als werkzaamheden uitlopen, moet dit ook aangegeven worden. Nadat de werkzaamheden afgelopen zijn, moeten de borden zo snel mogelijk weer opgeruimd worden.

Daarnaast geven veel mensen aan, dat de informatie voor fietsers beter kan. Nu is de informatie vaak toegespitst op automobilisten, terwijl fietsers ook graag willen weten wanneer een fietspad afgesloten is, waar ze wel langs kunnen en hoe lang dit gaat duren.

Tot slot geven sommige mensen aan dat ze vooral graag informatie willen ontvangen als er iets bij hun in de straat/buurt gaat gebeuren. Mensen zouden ook graag willen weten wanneer de Duitse feestdagen zijn, of evenementen in Enschede, i.v.m. de drukte. Andere mensen geven aan graag meer informatie te willen over onder andere (toekomstige) plannen van de gemeente. Sommige mensen geven de voorkeur aan een app, andere willen liever informatie thuis ontvangen, via de krant, via de mail of via Twitter.

Bijlage 1

Modal split

Gebruik vervoersmiddelen voor verschillende vervoersredenen (motieven), in percentages.

	auto/ motor	trein	bus	scooter	brom- fiets	snor- fiets	e-bike	fiets	lopen	geen/ nvt
werk	35,4	4,2	2,3	0,9	0,2	0,4	7,0	43,7	3,7	23,3
winkelen	41,2	0,7	4,9	1,3	0,1	0,7	10,2	62,0	24,6	0,6
school	5,8	1,5	0,8	0,1		0,1	1,5	16,6	4,5	75,0
sociaal	50,9	7,3	5,1	1,5	0,3	0,5	10,0	64,1	18,5	3,0
recreatief	48,6	9,3	5,3	1,2	0,1	0,6	11,1	62,6	24,3	3,1
overig	35,5	7,7	5,2	0,8	0,2	0,5	7,0	40,4	14,1	28,7

Fiets, auto en lopen zijn voor de verschillende motieven de meest genoemde vervoersmiddelen. Bij de motieven waar men vaak aangeeft te fietsen, is het percentage e-bike ook vrij hoog.